

૧૨૦૫૨

શ્રી

શ્રીમાન બરવાની નરેશ મહારાજા શ્રી સર સ્વામીસિંહજી
સાહેબ બહાદુર કે. સી. આર્ક. ઈ મહારાજાશ્રીના
શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ.

સત્યવીજય

નાટકનાં ગાયનો.

જાપાની પ્રસિદ્ધ કરનાર

મયુભાઈ શીવમ્ભાદ.

મ.લેક/શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ

પ્રેમન વીઝેટર ગેસેટ-૧૩-મુમ્બઈ

આકાશ ૧ હી

વિક્રમાઈ ૧૩૮

પત ૨ ૦

સને ૧૨૮

મુદ્રા-આપના

ગ્રામરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
૧૨૦૨૨

સને ૧૯૬૭ના ૨૫ મા એપ્રિલ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી છે અને તેના પ્રમિદ્ધ કર્તાએ સર્વ હક પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે પ્રમિદ્ધ કર્તાની બેખીન પરવાનગી શીવાય કોઈએ પ્રભાવનું જાપનું, રેચનું, વેચાનું કે બજાનું બજાનું નહીં.

હુરન બીમડાયોકમા આવેલા ત્રી "હુરિ-હુર" પ્રી. પ્રેસમાં
હરીલાલ મળનલાલે ગ્રાખ્યા

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૦૫૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૨-૧ ૮૫ ૮૦૪૫

વિષય ૬૩૬૮ ૨-૧ ૩૬૮

પુર્વ વૃતાંત.

જ્યારે હોંદની ફલદ્રૂપ જમીન પર તવાયક ઉલમુસકી અધકાર-
મય હુંદનો જમાનો હતો તે વખતે જલીલુનકદ્ર મુગલ બાદશાહની
હકુમતનું પહાણું કમનસીમની ઠોકરે ખાઈ રહ્યું હતું. તે સમય
પરમાત્માએ નાનો ટાપુ ભુમધ્ય સમુદ્રના કિનારે એક નાની જાંજીરા
વિલાસનમાં રસવાવાળી કોમને હિંદની રક્ષા માટે મોકલી આપી તેજ
વખતે ગીયાસન સલીમગઢમાં પુરાનો નવ્વાખી તોર હતો દીવાન શામ-
નમાદના હાથમાં પ્રજ્ઞની લગામ હોવાથી પોતાના મન માનના કાળા
ઝાંઝા ફેલાવતો હતો તેના સામે રામનાથ નામે 'હિંદ દરખાન' ના
એડીટરે પોતાના પત્રમાં પ્રજ્ઞની જગૃતિ માટે લેખો લખી પ્રજ્ઞની
આખ ઉધાડી જેથી દીવાને તેના ઉપર વારંટ કાઢી તેને પકડવા માટે
નીકળવું ત્યાંથી આ પ્રયોગની શરૂઆત છે

પુરુષ પાત્રો.

ફીરોજ હિલમુદદ—સલીમગઢનો અશીર્વાદી ખુશામતી પસદ નવામ
શામપ્રસાદ—દ્વિતીય કુળનો કલક કાગાકનાર સલીમગઢનો ખુશો
દીવાન

રામનાથ—એક મત્યવકતા “ હિંદુ દર્પણ ” પ્રેમનો ભનો એડીટર,
પાઞ્જળી સલીમગઢનો દીવાન

રહીમખાન—એક મુસ્લીમ શરીફ રામનાથનો વફાદાર દોસ્ત પાઞ-
ળી સલીમગઢનો વકીર

જયદયાળ—‘ હિંદુ દર્પણ ’ પ્રેમનો નાન્યુ કામદાર

કીમચંદ્ર—રામનાથનો પુત્ર-સત્યનીષ્ઠ કાકીલાનો ભત્રીયો સ્વામી.

જહીલ—રહીમખાનનો આગ્રાપાલક પુત્ર

કસ્તુરચંદ—એક મારનાડી પ્રહર્ય, મુનીમીપત્ર કમીટીનો મેમ્બર, પાઞ-
ળી ખમ્મનચી

આતીચંદ—કસ્તુરચંદનો મુનીમ કેશરનો ભવિષ્યનો ભરથાર

બાદ સીપાઇગા, હરબારોગા, વોટર્સ, ઇન્સ્પેક્ટર, ઇન્સ્ટેબલ
રેગીડન્ટ. વીગેરે.

શ્રી પાત્રો.

સરોજની—એક શુદ્ધ ક્ષત્રાણી, રામનાથની સ્ત્રી

સુમતાજમહાલિ—નવાખની નેક ઓરન

કોકીલા—દીવાનની પ્રેમાળ પુત્રી

કેશર—કસ્તુરચંદની પુત્રી

મણી

સાખેજ દેરાન

તમાચન

} સ્ત્રી સમાજ

રમણી—નવાખની નામચીન નાયકા

નસીયુનનીસા—એક કવચીની છોકરી, નવાખની સગી મા

બાદ વારાગનાઓ, દાસીઓ, સાહેબીઓ વીગેરે

સત્યવીજય નાટકનો ટુંક સાર.

અંક પહેલો.

પ્રવેશ પહેલો—રહીમખાન નામે એક મુસ્લીમ શરીફ પોતાના પુત્રને ધર્મની તાલીમ આપી રહ્યો છે, તેવામાં હરવાળે ઠાકવાનો અવાજ સભળાતા જલીલ હરવાળે ખોલે છે કે તુરત એડીટર રામનાથ પોતાની સ્ત્રી સરોજની, અને પુત્ર કૃષ્ણચંદ્ર સાથે ગભરાતે ચહેરે દાખન થાય છે અને પોતાના હોસ્ત રહીમખાનને પોતાપર નીકળેલા વારંટથી વાકેફ કરી પોતાની સ્ત્રી તથા પુત્રના રક્ષણનું કાર્ય રહીમખાન, સાચને આચ નથી એમ સમજાવી પોતાના હાથે જાઇની સાથે સચ્ચાઇમાં મરવા માટે પોતાના ખોલના કોલથી બચાય છે, કે તુરતજ દીવાનને પોલીસ સાથે અવાજ સભળાતા રહીમ રામનાથને ગુપ્ત દ્વારથી રવાના કરે છે ખીજા બાજુ દીવાન વોરંટ લઇ આવે છે, રામનાથની પુછપરછ કરતા રહીમખાન અજાણપણે બતાવે છે, પરંતુ સરોજની તથા કૃષ્ણચંદ્રને જોઇ શંકાશીલ દીવાન રહીમખાનને તેના હાથથી તેના પુત્ર જલીલને મારવા કુકમ કરે છે સરોજનીથી અભ્યાચાર ન સહન થવાથી પોતાના પત્નીને પોતેજ ભગ્નોયો છે એમ કહી રહીમખાનને પોતાના પુત્રને સોંપી ગુન્હેગાર તરીકે પોતેજ મીરહતાર થાય છે. અંતિમથી કેવલ ઈશ્વર ઇચ્છા.

પ્રવેશ ૨—કસ્તુરચંદની પુત્રી કેશર સ્ત્રી સમાજમાંથી પ્રશ્નો પાસેથી પોતાના સપુર્ણ હકો મેળવવા માટે જાગૃતીમાં આંખા દીરણોનો

પ્રકાશ કરે છે. બાદ કસ્તુરચંદ્ર મ્યુનીસીપલ કમીટીના પુરતા સાધનો તકરાર કરે છે. પથાત રફીમખાન આવી બનેલી બાબતથી વાકેફ કરી રામનાથના પુત્ર કીશચંદ્રની મદદ કરવા કસ્તુરચંદ્રને વીનવંતી કરે છે. કસ્તુરચંદ્ર પોતે હોંદુ થઇ હોંદુની રક્ષા કરવા માટે પોતાના તન મન અને ધનથી બંધાય છે

- પ્રવેશ ૩—દીવાન 'હોંદ દર્પન' પત્રના મુકરમમા જમદયાજીને લાલચમા લપટાની રામનાથનો પત્નો મેળવવા મોકમે છે, બાદ નવાબનું આગમન, દીવાનનું સરોજનીને પકડવું, સુચન અને સરોજનીને રામનાથનો પત્નો ન આપે તો તેની લાજ છૂંટવાનું અનુમોદન, પોતાના નિશ્ચય ઉપર દ્રઢ રહેવા સરોજનીનું શુદ્ધ અંત કરણ, નવાબનો સરોજની પર બળાત્કાર, કુદરતનો કુદરતી ચમત્કાર, રક્ષાદેવી બેગમનો જયકાર

પ્રવેશ ૪—સલીમગઢ સ્ત્રી સમાજના મોતીની માશુકા કેશરે મોતીને સ્ત્રીના કપડા પહેરાવી ચપરાસન બનાવવી બાદ સ્ત્રી મેંબરોનું આગમન, પ્રમુખ કેશરે પુરોનો બહિષ્કાર કરવાનું સુચન અને પોતાના પીતા મ્યુનીસીપલ કમીટીના મેંબર થવાના છે. ત્યાં જઈ જમરજસ્તીથી દરેકે વોટ આપવા જવું પણ પકડાઈના હાથે મોતીના મોળાનો પ્રકાશ, અફસોસ, સત્યાનાશ

પ્રવેશ ૫—રફીમખાન પોતાના મકાનમા કીશચંદ્ર થયા જશીલ સાથે શુતકાળનું રમરણ કરતો બેઠો છે ત્યાં જમદયાજી ને કામદારોનું ઉત્કેસમણા અહેરે હાખલ થઈ પોતાનો પગાર મુકવી આપવા કહેવું બધા રફીમખાનનું કીશચંદ્રની મુસીબતનું દર્શન કરાવવું, પરંતુ હરામી જમદયાજીનું ફૂંદલડ, કસ્તુરચંદ્રનું રૂપીઆ લઇ આવવું, રૂપીઆ આપવા

જતા અકસ્માત રામનાથનુ આવી અટકાવનુ અને જયદયાળના કાવ-
ત્રાથી પકડાવું

પ્રવેશ ૬—સલીમગઢ સ્ટેટ કોનસલરમા દીવાન રામનાથનો
કેસ હાજર કરે છે સરોજનીને તેનો જવાબ દેવા બેગમના મહેલથી
બોલાવે છે યદિ એમજ કહો કે દીવાનના ગોટાળાને જાહેર કરવા
સરોજની આવી કોનસલરના સર્વે મેમ્બરોને જાગૃતિનું જીવન બરે
છે, દીવાન આરોપી છે, એમ સાબીત થાન છે નવાબ પોતે આરોપી
છે એમ કહેતુ, કોનસલરે નવાબ પાસેથી અમીનુલ મીલકતનો ઇસ્લામી
ઈલકાબ છીનવી લેવો, નવાબ ગુસ્સાના આરી પોતાની મંત્રીનગન
મ ગાવળી પોતાના હાથે કોનસલરને ઉડાવવા ઓર્ડર કરવો પરતુ કેપ્ટન
પારસી હોવાથી ચાલુ વાતાવરણમા મળી પોતાનો હોદ્દા મુસ્લીમબાદ
ઉપર હાથ ચલાવવાનો સાફ ઇન્કાર ને કરીથી કાર્ય કરવા નવાબનુ
તૈયાર થતુ બેગમે આરી સરોજનીના બદલે પોતે ન્યાયનુ બક્ષીદાન
થવાનો વીચાર, સરોજનીનો મશીનગન સામે આત્મબળનો પ્રકાશ

ટેબલો.

પ્રવેશ ૭—પોલીસ સ્ટેશન મીઠુખી નામી એક મુસ્લીમ રહીશ
સાથે કસ્તુરચંદ્રનો મુકાબલો કસ્તુરચંદ્રની જીન બાદ સ્ત્રી સમાજે આવી
જળવરજતીવી ધાંટ કપ્પુલ કરાવી પોતાની ફતેહનું વીજયગાન કરતુ
પાણીનુ ઉત્તરુ પરીણામ.

પ્રવેશ ૮—‘હોદ્દા દરપણુ’ પ્રેસમા આજે કોઇ પણ કામદાર કામ
કરતો નથી અફસોસ ! સ્વાર્થ તાજ સામ્રાજ અસલ છે રહીમખાન
કસ્તુરચંદ્રની મદદથી મંગાવેલ કાગળોને મુકી પોતે કોઇ કામદારને લેવા

જન્ય છે બાદ ક્રીષ્ણચંદ્રની નિર્દોષ પ્રાર્થનાથી ભગવાન ક્રીષ્ણચંદ્રે પ્રગટ થઈ શાંતી આપવી ત્યાર બાદ દીવાન તથા જયદયાલે આવી કૃષ્ણ ચંદ્રને મારી નાખવાની ચુકતી અજમાવવી રહીમખાનનું આવી દીવા નને મારવાની તૈયારી એટલામા બેગમ તથા સરોજનીનું આવવું, દીવા નનું શરમાવું ટેબલો.

ફોપ.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧—દીવાન રામપ્રસાદની પુત્રી કોકીલા પોતાની સહ-ચરીઓ સાથે પોતાના ઉદ્યાનમા કુદરતના છૂપા અગ્નનામા તાદ્રશ્ય દીગદર્શન કરી રહી છે કર્મયોગે ક્રીષ્ણચંદ્રનું હૌદ દરપન પત્ર વેચતા આવવું તેની નિર્દોષ પ્રતિમા દ્રષ્ટિગોચર થતા આંતરીક પ્રેમ સ્ફુગળુ બાદ દીવાનના આવવાના સમાચાર સાંભળી ક્રીષ્ણચંદ્રને સ્નાન કરવાની એક દેગમા છુપાવવો દીવાને આવી કાતીના હાથથી તેનો પત્નો મેળવી દેગના નીચે આગ સળગાવવાનો ઓર્ડર કરવો. પરંતુ રામ રાખે તેને કોણુ ચાખે તેજ ટાઇમપર ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ સાથે સરોજની તથા મુમતાજમહાલનું આવી પહોંચવું ક્રીષ્ણચંદ્રનો બચાવ નવાન તથા દીવાનનો ત્રાસદાયક તાદ્રશ્ય ચીતાર

પ્રવેશ ૨—દીવાન રામપ્રસાદ પોતાનો ગોદાળો દબાવી દેવા નવાબથી મસલત કરે છે. અને કસ્તુરચંદ્ર ઝવેરી પાસેથી સોળ લાખ રૂપીઆના દાગીના ગદ્દે બે ક્યાકની નમતી કસ્તુરચંદ્રને લખી આપે

છે બાદ કોઈલા કીશ્વચદ્ર પાસે ગઈ છે, એમ આવી કાતીતુ કહેવું
દીવાનતુ તેની પીઠ પકડવા તત્પર થવું

પ્રવેશ ૩—સ્ત્રી સમાજમાર્થી કેશર તથા બીજી સહચરીઓ
સાથે આવવું અને ગાડીગાલાથી તમ્બાર બાદ કરતુરતુ આવવું અને
ઝંઘડાનો નીકાલ કરી આપણે એક છીએ એ સુત્રને સમજાવવું

પ્રવેશ ૪—રામનાથ કેદીઓ માથે રોટ રોટની લાઇન
બીજાવતો દ્રષ્ટીગોચર થાય છે નુપ્રીન્ટે-ન્ટે આની લાઇનની આડે
આવનારી કચ્છને તોડવાનો ઇરાદો, રામનાથનો ઇન્કાર નવાબ
ઇન્સ્પેક્ટર તથા દીવાને આની કચ્છ તોડવાનો ગમનાથને કાનુની
હુકમ કરવો કેદીઓનો બળવો, દીવાન ફગર, બાદ કચ્છસ્તાનની દેવી
વીબૂતીએ આવી રામનાથને બચાવવો

શેર

હિન્દુકે હાથમે દીન ઇસ્લામકા પરચન

અથે ગોસાનમી નાને અધ્ય સગ્દય મેશખમ

પ્રવેશ ૫—કરતુરચંદ્ર કમીટીમા જના માટે ઈંગ્લીશ ફેસમા તૈયાર
થવું બાદ બગીના જમાફર આવવું અને ચેરમેન સાહેબને ધન્ય
વાદ આપી જવું બાદ મેગમે આવી નવાબી જુલમની ખબર આપવી.

પ્રવેશ ૬—કરતુરચંદ્રની બે કનાકની નવાબી બેગમે આવી
રેમકોર્મ થીએટર વગેરે પ્રગ્નને દૂખ કરવાના કમીયુગી સાધનો તોડી
નાખવાની વિનંતી, કરતુરચંદ્રનો ઇન્સાફ નવાબનો અરીફી ચીતાર

ટુલસી

ફાતિ

૧૨૦૪૨

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧—(રેડીઆનુ દીગ દર્શન)

ઇચ્છે સરહદ પર હોંદ દરપન પ્રેસાલય, ત્યા કેદીઓના ત્રાસથી દીવાને આવી આત્રય યાયવો, રહીમખાનને કેદીઓને સમજાવવા બાદ કોકીલાને જોઇ દીવાનનુ ઉસ્કેરાવું ને કોકીલાપર જખરજસ્તી કરી પોતાને ઘેર લઇ જવા વિચાર, ત્યા રામનાથનુ આગમન, દીવાને દગાથી રામનાથની સ્ત્રી સરોજનીની લાજ નવાબે લુટી છે એમ સમજાવવું અને તેનુ સ્પષ્ટીકરણ સમજાવવા, દીવાનનુ રામનાથ સાથે નવાબ પાસે જવું

પ્રવેશ ૨—મોતી અને કેશરના ગાંધિવ લગ્ન, બાદ કસ્તુરચંદને બનાવી પૈસા કઢાવવા ચુકતી કરવી, બાદ કસ્તુરચંદે આવી મ્યુનીસીપલના ચેરમેનની જગા છોડવાનો વીચાર કરી રાજનામાની અરજ લખવા જવું બાદ મોતીના એક ગરીબના છોકરાને છોકરી બનાવી કસ્તુરચંદથી પછસા લેવાનો વિચાર.

પ્રવેશ ૩—રમણી નામે વીરાગનાના મકાનમા નવાબનુ આગમન દીવાન સાથે રામનાથનુ આવી પોતાની સ્ત્રીની લાજ લુટી છે પ્રશ્નના જવાબમા નવાબનું હા, કહેવું રામનાથનુ ઉસ્કેરાઇ પદર મીનીટની મુદત માગી સરોજનીને જ્ઞાનની આબુકો મારવા જવું બાદ રમણીનો નેકર નશીબુનનીસાનો ભેદ ખુલ્લો થયો અસ્તુ

પ્રવેશ ૪—હોંદ દર્પણ પ્રેસમા રામનાથે આવી સરોજનીએ પોતાની લાજ નવાબને શા માટે સોંપી એમ પુછવું, બલી સરોજનીએ

પોતે નીર્દોષ છે એમ કહેવું તે નહીં માનતા સરોજનીએ પોતાના હાથથી મરવા માટે રામનાથે કહેવું આજ્ઞા પાલક સરોજનીએ તમ્બાકુ-થૂંક બેગમે આવી સરોજનીને બચાવી લેતી નવાન નમ્રરથદ અને દીવાન પકડાયો એવી ખુશ ખબર દેતી

પ્રવેશ ૫—કસ્તુરચંદના લગ્ન બાદ છોકરીમાથી છોકરાનું ટુટી નીકળવું આશ્ચર્યજનક દેખાવ અને પોતાની ભુલ માટે પરતાવો

પ્રવેશ ૬—અગ્રેજ રેમીકેન્ટના હાથથી બેગમ મુમતાઝમહાલ સહીમગદની તાજદાર અને કદીમી કાનમલની જવાબદાર અને છે રામનાથ દીવાન, રહીમખાન વજીર અને કસ્તુરચંદ ખગ્ગનચી નીમાય છે, દીવાનને દેશનીકાફની સગા, નવાનને જીદગી સુ'તી નગર કેદ રહેવાનો હુકમ સત્વતાનો સુર્ય અન્યાયના કાળા વાદળાને છેદી પોતાના સુવર્ણમય કિર્ણોથી સમાજમા નવીન જીવન પ્રેરે છે અરતુ

ફોપ

સત્યવીજય નાટકનો ગાયનો.

મગલ સ્તવન.

આલિંગ્યો—

(૧)

સાધ મોરે ગુન અવગુન ના ખીચારો હે કાઠીર ફરીમ
રાજક રહીમ પરવરદીમાર તું માધ૦
અદા અનલ હકકી વો લગાને જો દર હકીકત હો એક બદા
પુકાર ઉઠે વો કુબે ઇજની બનાહો મીટીસે અસકા પુનવા
ધર હય બગરતા મુજસે કીસ્મત, ઉઠર હય તીરે ફલકસે અઝન.
યેગાને બેગાને હો ગયે સબ, જો રાહ બરથે બને વો રહ જન
જબમે થલમેં દીલમેં તાહીર હય, અવસાદ નેરે પાત પાનમે
સાધ૦

કેશર—

(૨)

કોઇ મરોં બે દરોંસે પાલા ન ડાલે
પડે રોટી પકાતે યે હાથોમેં હાલે . કોઇ૦
છોટી છોટી બાતોપે જુતા ઉઠાલે
નારી રોતી રહે ઓર મરહુ જુકાલે
મરહી નારી રોતી છોડે, ર-ડીકે પર બાવે
અપસે ખીગડે પુરખોડો તો રામજી મમજાવે ...કોઇ૦

કેશર—

(૩)

મય હું નાર નવેલી અલબેલી અપ વોટ દે ચલક મેખરકી
તુમ સપ સખીયા મેરે સાથ ચલો અગભ્ય દેખો મેરે બાવાકી

સખીઓ—

તેરા બાપ કરેગા સરદારી ચાર ટેકસ કરેગા વો જારી
પરમાત્મા સુખ દે સમાગી, બગીચોસે મીલે ધન્યત બારી

કેશર—

મોટર સાઇકલપર સેર કર, ચરમોસે ઢપકર નયન ચલું.
બન જાઉં ફેશનેબલ નારી, અપ ચોલી પહેતુ જરદારી

કન્તુરચઢ તથા માતી—

(૪)

હા ચલો ધીમે ધીમે ધીમે ધીમે જીમેજે દોને!

રગરેજી બોલેજે

હા ચલો જે ખે ચાલવે રગરેજીકી હમ પોથી બોલેજે

દાલ ખાતકા ની રંગરેજીમે કયા હય નામ

શાક પુરીકા અથ બતાના બી હય મારો કામ, ચલો

દુધકી રગરેજી સીખલાવુ ફલીકો નામ બતાવુ

જરા શકાઈશે સારી રગરેજી મય રીઝાઈ

મય ત્રીન્નેકે નામ શીખાડુ રગરેજીમે સારે

મીડુ હલદી મીરચી ધી ચાર કયા હય ચકરપારે...ચલો

શીખ બને તુમ શેઠજી મારે હમચારો ઉસ્તાદ

દેઠ ટકેકા ચારે આગે રખુગા પરસાદ.

નાથ—

(૫)

નેનોકે તીર ચલાદે નજરીયા બેડે હય ઇસગ્ગ શીકાર તેરે
દીક્કર તુ જખમી ઇનકે આશક હય સારે તેરે નેનકે
પ્યારે નયના મારે સેના હીલ મીલકર તુમ મીલ જવો.

શરમાએના ..નજરીયા.

સરોજની—

(૬)

તેરે અધેરેકો દૂર કરને અરખકો માહે કમાલ નીકલા
ખુદા બી શયફ હુવા હય છસ પગ વો અયસા સાહેબ જમાલ નીકલા
ન બક્ષીયેગા ગુન્હા હે ઉમ્મત ઇલાહી શીર કયા રહી મુરવત
લખે મુમારીકમે અ શે આજમ પે ચેફી, અગ્ન મનાલ નીકલા
જો અયસે માલીકસે તુ હય બહલા
તો તુજસે મદને ન તેરે ખાદીમ
જવાબ દે ઝુટ પે અગર કુછ સરોજનીકા ખ્યાલ નીકલા તેરે.

કેશર—

(૭)

મર થારી સુરત પગ દેવરીયા ચેકો મોહીરે અરે હા, હા, હા
જોઈ થારી વાટ દેવરીયા (ર) ચેકો મોહીરે,
આઝા ચે મન ચાલો દેવરજી, દોહા ચે મન બોલોજી,
કીનરે નખરાળી થાને, બસ કીનો મોરા દેરીયા . . ચેકો

મતી—

જલમે બસે કમુદીની ઔર ચદ્ર બસે આકાશ,
જો જાકે દીક્કમે બસે, વોહી ઉસકે પાસ,ચેકો

કેશર—માઓ લેલો તકીયો લેયો બહાર સુવો મેરા દેવરીયા,

જો જાગે થારા બધ્યા, મતી આવ કને મોરા દેવરીયા . ચેકો

કેશર—

(૮)

વાલમથ વરી જઈ હા

સટકાળા લાગી હો નગનીયા લાલાભોતી હા

માતી—

લાડીય વાગી જઈ હા

.સટકાળા

કેશર—

શહેર સોદાગી જોધપુરે આછો દાર ખાસ

ચલીયે કોશાથ મારે । દારની હથ પ્યાસ

માતી—

ચમુના કે તટ મુગ કે નગરી, જગ વહા મથાહર

તુ ચોગન ના ચોગા પદ પે ચથો અને ચકચુર હા

રહીમખાન—

(૯)

જો જશરે રહેમન હીલાની પડેગી

ઉસે અપની ખીગડી ખીનાની પડેગી.

જો પડે ચાની હો વરતિયે રાજ ઉસ તક

નર્મ અસુઓડી બહાની પડેગી

મેરી હીમ્મને જપ્ત આ અર્શ વાલે

કહા તક તુજે આજમાની પડેગી.

તેરે વાગ્તે હર મુસીબતન ગરદન

મુજે ઝેરે ખંજર ઝૂકાની પડેગી.

ચક્ષો કૃષ્ણ કામે મે ઝમ ઝમ સે હોરી

તુમે ખેલની આર ખેલની પડેગી

શ્રી સમાજ—

(૧૦)

સારે મરેહા કમ બચ નીકાલ ગમે
 પુરુષ જતીકો કરદે બાયકાઠ સારે
 તમામ દુનીયાસે મર્દ બબ જગાયે જાને હય
 શુધામ ઓરતોકે સમ બનાયે જાતે હય
 બસર હમારેહી ચેહ હુસન ઓર જમાલકા હય
 ને મર્દ શુજો કો અપની શુકાય જાતે હય
 મરેહાંકી હોગી આખર ઓરતસી સુરત વાહ ચાહ . સારે

રહીમખાન—

(૧૧)

નદીઓ દાદરસ કુચ દાદ હમ કરતે રહે નામે
 તેની રહેમત કે દરવાજો પે કયસે પડ ગયે તાન
 ગલાતો કટ ચુકા મુસક્કીમકા અબ કયુ સર ઉકાતા હય
 જરા ઓ બે અબ જલ્લાહ ખજર કો તો સમજામે
 રીતારા કીસ્મતે હમ્લામકા શુ કુઆ જાતા હય
 કે માહે કુફરે અબ તો હીલાલી ખન ગયે હામે
 નખોયેજે, નખોયેજે કબી હુરમત મદીનેકી
 અજલકા જમ પીયેજે જો હય કૌસરકે મતવામે

કિમિચક્ર—

(૧૨)

મેરી જ્યોતિ મેરી આજોર્મે સમાગ આગ
 ઉજડી જાની હયથેહ ખસ્તી તેરી રાગ આગ
 દાસકો પ્યાસ હય દર્શનકી તેરે મુદતસે
 પ્રેમકા જામ હસે અખ તો પીલાગ આગ
 સાથ ક્યાદેનાથા અર્જુનસે-બલીકા માધવ
 પર નીરખસકીબીતો નાન હમાગ આગ
 હોંઠે દરપન તેરા મુ તકના હય જોડુલવાસે
 કલહય બેકસયે હસે આકે લગાગ આગ

અંક બીજો.

કોકીલા અને સાહેલીઓ— (૧૩)

હસ ફુલવારી કે ફુલ હય સારે દર્શનકે મોહતાજ
મય આઘ પ્યારી કલીયા ખીલ ગઘ સખકે મનકી આજ
સોસન પીલી પડળમ નરગીસલી આંખ ચુરાય
લાસે કારંગ ઉડળમ ઓર દેખ કે પ્યારી આલ તેહારી
મજકો આવે લાજ..... હસ.

હીમચંદ—

(૧૪)

ચરન કમલ માતાકે તીરથ તીરથકો કમા જનાજી
માતા દરશન ભગવત દરશન દરશન ધરમે પાનાજી
ચન્ન નયન મુખ ચુરજ ઉસકા અમકે દાત સીતારે
કેસ રમન ખેલાની હીન હય બોર સ્વરૂપ સોહાનાજી
અતી પર્વત ક્ષીર નદીકા મે કૈલાસ કહાવે
બાહે ગલી તુલસીકી હય હાથ પુષ્પ પયમાનાજી
કહત હીમચન્ન રાજકુમારી માતાકી હી સેવાને
જનમ મરનસે મોહ મોમેગા શીર શીર ધર નહિ આનાજી

કેશવ-પદમણી—

(૧૫)

કર ભયજો મારો કામનીયા ગમ્ય ગાડીકા પૈયા અઠક દેખો
લાત થોડેને મારી અઠક દેખો ઉડા ગાડીકા હાપરસઠક દેખો...કર
પદમણી—બાડા તુમ જનહાર ન હેના અખ જો માંમન અખ •
પીદર સોખતા ગાડીવાલા દદા ખાકર જાય.....કર.

કસ્તુર—

(૧૬)

નહોં નારીસે નેહા લગાયા કરે।
ઈસ ચાતકકે દેદે ના આયા કરો.. નહોં॥

ભોગમ—

(૧૭)

મોરે બચન સુણો અતધીર
દુખીયારોકી અરજ સુનોગે.....મોરે॥
તે ધડીય ન જમ રાજ કરોગે
આવ ખેલાવ હરો સખ કી ભીર...મોરે॥

ફોપ.

અંક ત્રીજો.

કીખચદ્ર—

(૧૮)

એક તો અધા વાકો ઝનૌ જો ખોસે જમ મેરા
બાહીરકે નયનોસે દેખે અદર ધોર અધોરા
દુખ અધા વેનરજન હમ દેશ ઉપદેશ ન માને
ચેકહી પરમે રહેકર ધર વાલેકો દુરમન જાને
નજરીયા કાહેકો શીર જાય
ભાસા ધન ધામ સાથ કમ આવ
મનકો બદલો ધર્મ છોડકે અતમચો દુખીયારા
જામે અધા સાચે ગુન ખીન હુલા જમતવા સારા...નજરી॥

મરેજની—

(૧૯)

ચરખા ચલનેસેહી હારનમે તેરી આન રહે
હીન્દવાસી હય તો ખાદીસે હી પયચાન રહે
પહોચે મેરાજમે ખાદીચેલી પહુને હજરન
ધરમે અસ્લાહકી શાનમે મહેમાન રહે
રામ વનવામકો યુ ખાદી પડેનર નીકયે
કેકપ કે તો અબીમાનકા ફૂલ માન રહે
જામયે કાખા ખના મકકેકો તારીમે ચસો
રામકી ખાદી પરે મેહી રહેમાન રહે.

કેકીલા અને કિમચદ— (૨૦)

નયન તોમે સગવડે રંગનાને જાને છગમે ડાલે હમારે-હમારે.
છોડદે નાનકો અગ રામ મહારે પ્યારે, આપહી આકે લગાયેગા
—કીનારે પ્યારે

મામે પ્યારા તો નહી કાઈ વેદ દુશ્મન નીકલી
કીરકો પ્યારા કુ અમમય—નહી પ્યારે પ્યારે
આવો આવો સગજન ગમ ખાઓ નજર ન બદલો મોહો
ન સમજતો

કેશર માતી—

(૨૧)

તુઝીસે હીન મીઝા મેરા તુ માતી નયનકા મેરા
તુ હય મેરી મોદર ઔર મય તેરા મોદર-વહા
ઔર ફાયવર દેખકે ઓક્સીડેન્ટ ન હોવે ખાલા...તુઝી.
તુ હય મેરા તુ ઔર ખા હું મથુરાકા પેડા

છીન ન લેવે હાથસે મેરે કાંઈ બંદર ખુસ્ત-
 નહીં છુપે દગા હોગા નહીં મન યે વફા હોગા...તુઝીં.
 મથ નહીં મોતી પ્યારી કેસર તુ મેરી મોતી માથા
 અપડકે કાંઈ છીન ન લેવે મીસ્તર ઘોનીવાલા
 અબીસે ચે ગીલા હોગા તો આગે ક્યા બલા હોગા ..તુઝીં.

મોતી કેશર— (૨૨)

છેલા થારે લાગે સગ જતન બનાવે
 બલમા છોરા પકડકર જબ લાવોગે
 મેરે બાપાજીરે લગન બનાવે
 છોરી બનાકે બારા બરસકી પૈસા કુઝાડે હા-મગરવાં.

રમની— (૨૩)

રે લધરવા છાંડે બધ્યા મોરી
 ગીર ગીર લાગીરે ચૂનાર ચુડાયા લાગી
 કાહેકો કરત બારા જોરી જોરી—રે લધ.
 એક તો ડર મોકોરે સાસ નનદકારે
 ફગે સૌતનકી ચોરી ચેતી—રે લધ.

સરોજની— (૨૪)

ચલાદે શોખમે ખંજર કે કામ હો જાયે
 તેરે શહીદામે મેરાબી નામ હો જાયે
 જુદા ચરનસે જો દસી અબી હો સ્વામીજી
 રહીમસે બી મેરા રામ રામ હો જાયે
 અલીફલીખો મેરી ગરદનપે અપને ખંજરસે

જમીયે મીંમકો સરકારે સલામ હો જા
 ચેનાથ આખીરી આજ્ઞા સરોજનીકીકય
 ચરણ કે સ્વર્ગમે દરજા મુકામ હો જાયે

ઠાકરીઆ—

(૨૫)

ગાઓસભી આવો ભેલે લગન કી બહાર
 દુલ્હા તો ગધા દૂલ્હન ખાટલીકી ડહ
 અરી વાહ ભલી ખોલી
 ભાડી ફેટન ગાડી દુલ્હા ટકુકસા સાથ
 ગાડી જો રસ્તે મે અડી ટટ્ટ મારે જાત. .અરી—ગાવ૦

કચેતુર માતી અને કેશર— (૨૬)

ખોલો ખોલો પીના અખ કયા ખોલખ્યા
 છોગ છોરી કુદ્દ ગધ ઝોર સારી રકમ ગવધ
 જાકે પજરીયા બાપુ ભાવો અયેસીનો
 ખુદીયા-ખાલ-છરકે મુપર પાડીર
 હાથમે હટર-નાક-ચૂકર-આપ-સીકર દાદા ઈકર
 ચૂપ રહે બકર બોલન અયેસો સાપકો મતર કયા મો૦

સમાપ્ત.

જાહેર ખખર.

અમારી કંપનીના નીચલા નાટકોના ગાયનોના ઝોપડીઓ
જ્યાં અમારો કમાન હશે ત્યાંથી નીચલી કીમતે રોકડેથી
અથવા વેચુપેખા પાર્નલરી નગાવ્યાથી મળે

ઝોપડીનું નામ.	કિમત	ઝોપડીનું નામ	કિમત
વીર-અજીત	૦-૪-૦	નવચેતન	૦-૪-૦
જયાકુમારી	૦-૪-૦	ચાતસિધુ	૦-૪-૦
અહલ્યામાલ	૦-૪-૦	ધમજેશ	૦-૪-૦
સીદ્ધ સત્યદેવ	૦-૪-૦	સીમલિ	૦-૪-૦
ચંદ્રનુભ	૦-૪-૦	રંગગંગા	૦-૪-૦
વીર-કેસરી	૦-૪-૦	વીર-રમણી	૦-૪-૦
સ્વયંવર ..	૦-૪-૦	મેવ મચુડી	૦-૪-૦
બહુવાહન	૦-૪-૦	મેવ મચુડી	૦-૪-૦
આત્મબળ ..	૦-૪-૦	મેવ મચુડી	૦-૪-૦
સમ્રાટ અંગોક ..	૦-૪-૦	મેવ મચુડી	૦-૪-૦
ભારતવીર... ..	૦-૪-૦	મેવ મચુડી	૦-૪-૦

બચુભાઈ શીવપ્રસાદ.

મ લેક

મી આયોજિય નાટક સમાજ.

